NATUURWETGEVING:
Nader Veldonderzoek flora & fauna

t.b.v. sloop bebouwing & kap van bomen schoolgebouw De Duif, Heiloo

Moordrecht, (20 juli 2026)
aangevuld 25 september 2026
in opdracht van
Gemeente Heiloo

GROENTEAM - Adviescentrum voor Natuurontwikkeling, Landschapsplanning en Groenontwerp
Burg. Brandtstraat 1 - 2841 XA Moordrecht - telefoon 0653-77.61.70 - email Groenteam@groenteam.nl

Nader veldonderzoek flora en fauna in het kader van de natuurwetgeving voor sloop schoolgebouw & kap van bomen t.b.v. nieuwbouw school De Duif, Heiloo

foto voorpagina: de school in zijn groene omgeving

onderzoek en rapportage onder verantwoordelijkheid van:
drs. John Mulder, habitatbeoordeling
ing. Jan Oosterbaan, rapportage en advies

INHOUDSOPGAVE *pagina*

1 SITUERING EN VOORGENOMEN INGREEP 3

2 UITGANGSPUNTEN NADER VELDONDERZOEK....5

3 UITVOERING VELDONDERZOEK
3.1 Onderzoekmomenten 6

3.2 Nadere onderzoekbevindingen & omstandigheden....6

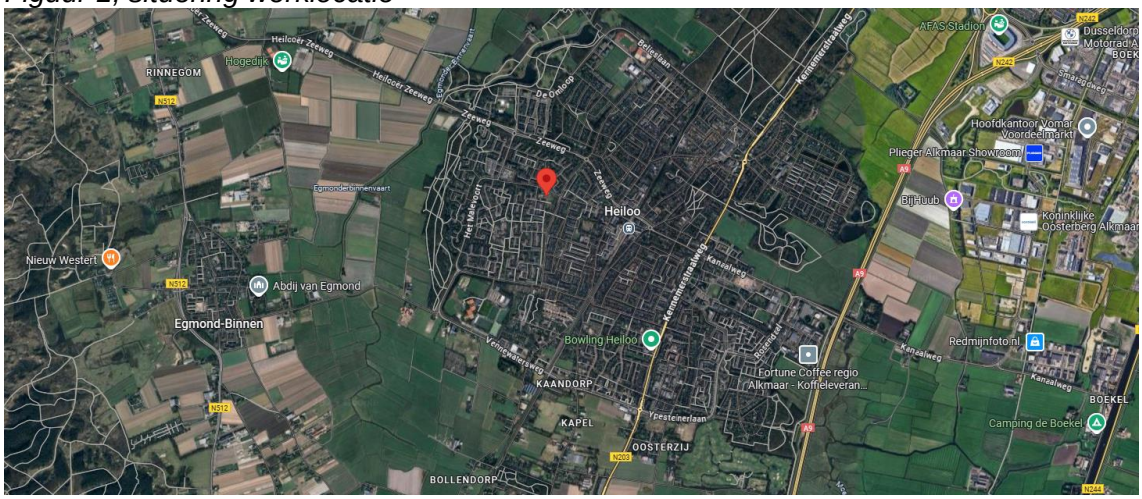
3.3 Eindconclusie....8

1 SITUERING EN VOORGENOMEN INGREEP

Situering plangebied

De onderzoekslocatie betreft het terrein van schoolgebouw De Duif aan Mariënstein 180/ 180a in het centrale deel van de bebouwde kom van Heiloo.

Figuur 1, situering werklocatie

Figuur 2, situatie onderzoeksgebied

Voorgenomen ingreep

De werkzaamheden omvatten het volgende:
- sloop van het resterende schoolcomplex;
- kap van een nader te bepalen aantal bomen;
- nieuwbouw & hernieuwde terreininrichting.

Deze werkzaamheden vallen in het kader van de natuurregelgeving, onder 'ruimtelijke ingreep' waartoe met betrekking tot de effecten op flora en fauna een onderzoekverplichting van kracht is met, indien uit het onderzoek de noodzaak daartoe blijkt, een aanvraag van een natuurvergunning (voorheen: ontheffing).

Omgevingswet

Sinds 2024 is de nieuwe Omgevingswet van kracht. Volgens deze Omgevingswet dient, vergelijkbaar met de voormalige Wnb, bij dergelijke ingrepen door de initiatiefnemer met natuuronderzoek te worden aangetoond in hoeverre er met die ingreep mogelijk natuurschade kan ontstaan aan juridisch zwaarder beschermde planten en/of dieren zoals deze zijn vastgelegd in de wet.
Voor de voorgenomen werkzaamheden is in het kader van de Omgevingswet met betrekking tot de effecten op flora en fauna, een onderzoeksverplichting van kracht.

Voortraject Quick Scan flora en fauna

De Quick scan met veldverkenning is uitgevoerd in mei-juni 2025.
Uitkomsten waren dat voornamelijk de bebouwing nader onderzoek naar vleermuisgebruik vergde als zomer-, kraam, paar- en winterverblijfplaats van mogelijk Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger en Meervleermuis.
Deze verslaglegging omvat het inmiddels afgeronde vleermuisonderzoek.

Daarnaast bleek er enige onzekerheid over de beoordeling of wellicht ook Steenmarter en Bunzing in deze omgeving met de gegeven habitat, kan worden verwacht. Omdat er geen duidelijke aanwijzingen zijn aangetroffen is nader veldonderzoek, waarbij gebruik van nachtcamera's voorwaarde is, niet goed haalbaar . . . het beste advies is om hierbij uit te gaan van *'aanwezigheid in worst-case'*, om daarmee als nog vergunning voor deze soorten aan te vragen en daarmee ook op voorhand op een daarvoor geschikte plek in het werkgebied, een 'compensatiemaatregel' in de vorm van de constructie van een vervangende verblijfplaats, te treffen.
Nota Bene: de compensatie zal een voorziening betreffen die zowel voor Bunzing als Steenmarter aantrekkelijk is als verblijfplaats !

Alle overige vergunningsplichtige soorten konden worden uitgesloten op basis van verspreiding, ontbrekende aanwezigheid en/of de aanwezige stedelijke habitat.

---

2 UITGANGSPUNTEN NADER VELDONDERZOEK

Veldinventarisaties vinden plaats volgens de richtlijnen die daartoe door het bevoegde gezag worden aangegeven, zoals voor vleermuisonderzoek in het 'Vleermuisprotocol' van het GAN (2021, aanvulling Meervleermuis 2025). Dit onderzoek is gebonden aan strikte perioden, frequenties, duur en overige criteria.

Criteria en aanpak

Mogelijk gebruik door vleermuizen kan in de onderhavige situatie bestaan uit kraam-, zomer- en paarverblijven. Het onderzoek om mogelijk gebruik als verblijfplaats door vleermuizen uit te kunnen sluiten omvat de volgende onderdelen:

a) Voorzomeronderzoek naar mogelijk kraam- en/of zomerverblijf. Om dit gebruik uit te kunnen sluiten vergt tenmimste 5 nachtbezoeken tussen half mei (dwervleermuizen en Laatvlieger tot half juni) en half juli (vanwege Meervleermuis), deels in de avond en deels aan het einde van de nacht.
   Bij het avondonderzoek dient tijdens de waarneemperiode vanuit één positie tenminste 75% van de te onderzoeken gebouwdelen voortdurend te overzien te zijn om géén moment van uitvliegen te missen. Omdat het niet mogelijk is voor de avondbezoeken een 2e waarnemer ingezet.

b) Nazomeronderzoek om een mogelijk paarverblijf of – territorium uit te kunnen sluiten: In de periode tussen half augustus en eind september is 2x een nachtonderzoek vereist met tenminste 3 weken ertussen. Dit onderzoek vindt voornamelijk plaats op basis van geluidswaarnemingen. Daarmee is het vereiste 'voortdurende overzicht' niet van toepassing zodat kan worden volstaan door met gebruikmaking van detectie-apparatuur rond te lopen of te fietsen. Door hierbij tevens later op de avond waarnemingen uit te voeren kan op basis van het vleermuisgedrag ook eventueel gebruik als solitair winterverblijf worden vastgesteld.

Aanpak vleermuisonderzoek

Het onderzoek wordt gedaan middels zichtwaarnemingen en gebruik van batdetectors. Er wordt tevens gebruik gemaakt van de detectors Elekon M, Elekon Batscanner Stereo, Petterson D240x en D100.
De methode is conform het Vleermuisprotocol 2021 en afgestemd op Gewone en Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger en Meervleermuis en op de functies zomer-, kraam- en paarverblijf en tevens middernachtelijk winterverblijf-indicerend zwermgedrag.

De kans op andere soorten vleermuizen binnen het te onderzoeken gebied en object in deze situatie (type gebouw, locatie en ligging in verspreidingsgebied) is verwaarloosbaar. Het onderzoek is ook toereikend om dergelijke soorten aan te tonen. Veelal zal het gaan om niet specifiek aan deze locatie gebonden soorten en gedrag, zoals (hoog) overvliegende en/of foeragerende individuen.

Er zijn 5 bezoeken nachtbezoeken uitgevoerd waarvan het nazomeronderzoek in 2025 heeft plaatsgevonden en het voorzomer- en zomeronderzoek in 2026.

---

3 UITVOERING VELDONDERZOEK

3.1 Onderzoekmomenten

Op 24 augustus en 19 september 2025 *resp.* 28 mei, 20 juni & 6 juli 2026 is s avonds respectievelijk tegen middernacht en vanaf een uur na zonsondergang detectoronderzoek gedaan naar vleermuizen (zie onderstaand overzicht), met name om paarverblijfplaatsen op te sporen.
In het kraamseizoen zijn twee avondbezoeken en een eindenacht-onderzoek uitgevoerd.

Onderzoek 2025 & 2026

24 augustus **'2**5 22.00-23.55 uur	19 september **'25** 20.45-22.45 uur	28 mei **2026** 21.40-23.40 uur	20 juni **2026** 22.00-23.55 uur	6 juli **2026** 02.30-05.20 uur

Globale resultaten

In het najaar van 2025 zijn bij de groenstructuren rondom het schoolterrein af en toe gewone dwergvleermuizen aangetroffen: het ging dan om foeragerende of doorvliegende dieren.
De enkele social calls die gehoord zijn kwamen van veraf. Aangezien de sociale geluiden harder zijn en verder dragen betekent dit dat het paarverblijf buiten het onderzoeksgebied ligt. Het schoolterrein ligt hooguit aan de rand van het paarterritorium en wordt slechts incidenteel nét meegenomen in de vlucht van het roepende mannetje.

Tijdens de twee avondbezoeken in de kraamperiode zijn Gewone dwergvleermuis, Rosse vleermuis en Laatvlieger waargenomen.
De Rosse vleermuizen vlogen steeds hoog over, boven het gebouw.
De Laatvlieger was in het park naast de school enige tijd aan het foerageren terwijl er in het groen rondom de school regelmatig één of twee foeragerende gewone dwergvleermuizen aanwezig waren.
In- of uitvliegende dieren of zwermgedrag zijn niet waargenomen.

In 2026 zijn de functies zomer- en kraamverblijfplaats in bebouwing en bomen onderzocht middels drie bezoeken. Er werden slechts overvliegende en foeragerende vleermuizen waargenomen (zie nadere bevindingen).
Paar-, kraam- en zomerverblijven kunnen worden uitgesloten.

3.2 Nadere onderzoekbevindingen & omstandigheden

Verklaring gebruikte termen:
Ppip: Gewone dwergvleermuis
Pnat: Ruige dwergvleermuis
Eser: Laatvlieger
Nn: Rosse vleermuis
Paur: Gewone grootoorvleermuis

Waarnemingen augustus-september (nazomer) 2025

24 augustus 2025
Zon onder 20.48 uur
Waarneemtijd 22.00-23.55 uur
16-15 graden, windkracht 1, 0/8 bewolking

22.55 enkele social calls Ppip in park (geen echolocatiegeluid)
23.05 enkele seconden Ppip gehoord in park nabij zuidoosthoek school
23.14 enkele social calls Ppip in park (geen echolocatiegeluid)
23.22 Ppip echolocatie kort bij groenstrook ten westen van school
Struiksprinkhanen en een grote groene sabelsprinkhaan in groen rond schoolterrein.
Bijzonder weinig vleermuisactiviteit. Geen indicatie voor aanwezigheid vleermuisverblijfplaats.

19 september 2025
Zon onder 19.46 uur
Waarneemtijd 20.45-22.45 uur
19-17 graden, windkracht 2, 2/8 bewolking

20.50 Ppip foeragerend in park naast school
20.59 enkele social calls Ppip in park zuidoost van school
21.17 Ppip even hoorbaar bij bomen Pastoor van Muijenweg (N van gebouw)
21.33 Ppip even hoorbaar ten oosten van gebouw in park
21.53 Ppip kort aanwezig bij groenstrook Mariënstein (W van gebouw)
21.57 Ppip kort aanwezig (doorvliegend) bij groenstrook Mariënstein (Z van gebouw)
22.30 Ppip langer aanwezig (foeragerend) in park nabij zuidoosthoek schoolterrein.
22.37-22.42 Ppip foeragerend bij bomen noord van school

Nota bene:
- inbraak door 3 jongens in school (alarm gaat af)
- veel struiksprinkhanen te horen

Conclusie nazomeronderzoek:
Géén indicatie voor aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen.

Waarnemingen mei-juli (voorzomer) 2026

28 mei 2026
Zon onder 21.49 uur
waarneemtijd 21.40-23.40 uur met twee onderzoekers
20-19 graden, windkracht 11 km/h, 0/8 bewolking

22.10 eerste vleermuis: Ppip, komt aanvliegen en begint te foerageren bij bomen
22.13 ook aan andere zijde een foeragerende Ppip (in het park)
22.19 Nn ca. 30 m boven school rondvliegend
22.20 Ppip vliegt vanaf/langs hoek dakrand (mogelijk uitvliegend?)
22.29 Eser naast school in park foeragerende
rest avond af en toe 1Ppip foeragerend in de buurt van de school.

20 juni 2026
Zon onder 22.04 uur
waarneemtijd 22.00-23.55 uur met twee onderzoekers
19 graden, windkracht 1, 0/8 bewolking

Vanaf 22.10 overvliegende Nn.
Vanaf 22.15 Ppip foeragerend in groen rondom het gebouw.
Vanaf 22.32 af en toe Eser foerageren boven en rondom school in park

6 juli 2026
Zonsopkomst 05.23 uur
waarneemtijd 02.30-05.20 uur
18 graden, wind 13 km/h, 8/8 bewolking

In het groen rondom de school af en toe een kort foeragerende Ppip.
Af en toe Nn hoorbaar. Zichtbare individuen bleken min of meer over de school door te vliegen (bv. 04.29 uur)

Conclusie voorzomeronderzoek:
Géén indicaties voor vleermuisverblijfplaatsen in de bebouwing of bomen.

3.3 Eindconclusie

1) Nader onderzoek vleermuizen
Uit het nader onderzoek kan de conclusie worden getrokken dat er in de bebouwing en bomen van het projectgebied géén vleermuisverblijven zijn aangetroffen.

2) Marters
Omdat in de gegeven situatie nader onderzoek weinig aanknopingspunten biedt maar om tóch elke twijfel over mogelijke aanwezigheid van Bunzing of Steenmarter uit te sluiten, wordt er op voorhand uitgegaan van *'aanwezigheid in worst-case'*, om daarmee alsnog vergunning aan te vragen en de daaraan gekoppelde compenserende voorzieningen te treffen: van andere marterachtigen kan uitsluiting op voorhand gezien hun soort leefgebied, zonder twijfels worden aangenomen.

3) Overige bevindingen
Samen met de conclusies uit de Quick Scan blijkt dat, afgezien van mogelijk aanwezige broedende vogels in het broedseizoen, er slechts voor Bunzing annex Steenmarter alsnog een omgevingsvergunning voor fauna, in samenhang met een compenserende maatregel, moet worden aangevraagd
Er zijn voorts géén overige vergunningsplichtige soorten in het plangebied aangetroffen of te verwachten.

4) Conclusie
Hiermee kan het projectvoornemen zonder verder vergunningsplicht voor flora en fauna worden uitgevoerd met inachtneming van de wettelijke zorgplicht (zie hieronder), waarvoor de Quick Scan in dit nadere veldonderzoek de bewijslast zijn.

5) Overige regelgeving flora en fauna
Voor alle beschermde, van nature, in het wild levende dieren (amfibieën, zoogdieren, insecten) geldt een 'wettelijke zorgplicht' (zie blz.7 Quick Scan).
Dit brengt de zorgverplichting met zich mee om:

- **a.** alle maatregelen te nemen *die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd* om gevolgen voor de betreffende dieren te voorkomen;
- **b.** voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen *zoveel mogelijk* te beperken of ongedaan te maken (art. 11.27, 1e lid Bal); en . . .
- **c.** als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten *voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd*.
